

NORSK FORSIKRING AS

Forsikringsvilkår NF-0T4 Kontorforsikring

Dekning er levert av Norsk Forsikring AS, som opptrer for og på vegne av Allied World Assurance Company (Europe) DAC

I tillegg til dette vilkår gjelder:

- Forsikringsbeviset med angitt forsikringsomfang, spesifikasjoner og tilgjengelige tilleggsdekninger.
- Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 nr 69. (FAL), i den grad det er ikke er fraveket i vilkårene.
- Lov om skadeserstatning, LOV-2021-06-11-74
- Lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 LOV-2018-06-15-37
- Det øvrige lovverk

Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner gjelder foran vilkårene. Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

Forsikringen er dekket i:

Allied World Assurance Company (Europe) designated activity company
3rd Floor George's Quay Plaza, Dublin 2, Ireland
Company number FC024773

Gjelder fra 1. mars 2025

INNHOILDSFORTEGNELSE

1.	DEFINISJONER	3
2.	HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR (SIKREDE)	3
3.	HVOR FORSIKRINGEN GJELDER	4
4.	HVA FORSIKRINGEN OMFATTER	4
5.	OM FORSIKRINGSFORM	8
6.	HVILKE SKADER FORSIKRINGSFORETAKET SVARER FOR OG HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER	8
7.	SIKKERHETSFORSKRIFTER	9
8.	MELDE SKADER OG ERSTATNINGSBEREGNING	12
9.	EGENANDEL OG ALDERSFRADRAK	14
10.	NATURSKADEVILKÅR	15
11.	GENERELLE VILKÅR	16
12.	DATABESKYTTELSE	19
13.	KLAGE TIL FORSIKRINGSFORETAKET / TVISTER	21

1. Definisjoner

FAL

Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 nr. 69

LOV-2020-04-17-25, herunder Lov om endringer i forsikringsavtaleloven mv. (forsikringsdistribusjon mv.) av 18. februar 2022 LOV-2022-02-18-5

FG

Forsikringsselskapenes godkjenningnemd. FG ble opprettet i 1977 av forsikringsselskapene i Norge med det formål å utarbeide regler og godkjenne sikringsutstyr og foretak for å redusere risikoen for brann- og innbruddskader.

Forsikringsbevis

Dokument som gir en oversiktlig informasjon om forsikringen samt hvilke forsikringsdekninger og forsikringssummer som er avtalt.

Forsikringsform 1.risiko

Forsikringssummen velges av forsikringstaker. Det betyr at erstatningen er begrenset til summen som står i forsikringsavtalen. Ved skade vil man aldri få erstattet mer enn forsikringssummen, selv om verdien på det som er forsikret kan ha økt i mellomtiden.

Forsikringssum

Beløp som maksimalt kan utbetales ved et forsikringstilfelle

Forsikringstaker

Den som har inngått forsikringsavtalen med forsikringsforetaket. Som forsikringstaker regnes også den som erverver eiendomsretten til forsikringen.

Forsikringsår

12-månedersperioden fra forsikringens hovedforfall.

Forurensning

Med forurensning forstås:

- Tilførsel av fast stoff, væske eller gass til luft, vann eller i grunnen.
- Støy og rystelser.
- Lys og annen stråling i den utstrekning forurensningsmyndighetene bestemmer.
- Påvirkning av temperaturen.
- Som forurensning regnes også noe som kan føre til at tidligere forurensning blir til økt skade eller ulempe eller som sammen med miljøpåvirkning som angitt foran, er eller kan bli til skade eller ulempe for miljøet.

Karenstid

Med karenstid forstås det avtalte tidsrom regnet fra ansvarstidens begynnelse i hvilket tilfelle Forsikringsforetaket ikke erstatter sikredes avbruddstap.

Kontraktsansvar

Med kontraktsansvar menes erstatningsansvar som alene bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti.

Norsk Naturskadepool

Erstatter skade på brannforsikrede gjenstander i Norge som direkte skyldes naturkatastrofer ved jordskred, storm, flom,

stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jfr. naturskadeforsikringsloven av 16. juni 1989.

Produktansvar

Ansvar for skade i henhold til gjeldende lover for skade på person eller ting forutsatt at skaden er forårsaket av sikkerhetsmangler eller skadevoldende egenskaper ved produktet. Produktet må være produsert eller omsatt i forsikringstakers ervervsvirksomhet spesifisert i forsikringsavtalen.

Forsikringsforetaket

Allied World Assurance Company (Europe) designated activity company.

3rd Floor George's Quay Plaza, Dublin 2, Ireland
Company number FC024773

Alle henvendelser knyttet til disse forsikringsvilkår skal rettes til forsikringsforetakets distributør: **Norsk Forsikring AS**

Postadresse	Postboks 165, 3571 Ål Norge
Tlf	+47 454 92 900
E-post	post@norskforsikring.no
Web	www.norskforsikring.no

Skade - Ansvarsforsikring

Ved skade forstås den fysiske skade på person eller ting. Personskade anses som inntruffet hvis død, skade eller sykdom er påført en person. Med tingskade forstås tapet av eller fysisk skade påført ting (herunder dyr og fast eiendom). Økonomisk tap påført tredjemann som følge av den fysiske skaden regnes som en del av denne.

Skade – På eiendeler

Ved skade forstås den fysiske skade på ting. Med skade forstås tapet av eller fysisk skade påført ting.

2. Hvem forsikringen gjelder for (sikrede)

Forsikringsavtalelovens (FAL) § 7-1, 1. til 3. ledd er fraveket. I stedet gjelder følgende:

- 2.1** Forsikringen gjelder for den som er angitt i Forsikringsbeviset.
- 2.2** Forsikringen gjelder ikke for innehaver av panterett i løsøre, med mindre panthaveren har mottatt forsikringsattest fra forsikringsforetaket, se FAL § 7-1, 3. ledd som er fraveket.
- 2.3** Forsikringen gjelder ikke for annen panthaver eller eier av ting enn dem som er omtalt overfor (pkt. 2.1-2.2), med mindre det fremgår av forsikringsbeviset at forsikringstakeren har forsikringsplikt. Dette gjelder også i henhold til lov eller etter inngått skriftlig avtale. Ting leiet eller lånt fra andre er bare dekket når dette fremgår av forsikringsbeviset eller når forsikringstakeren ved lov eller skriftlig avtale har forsikringsplikt eller har overtatt risikoen.
- 2.4** Ting mottatt til oppbevaring, bearbeiding eller reparasjon er dekket når det fremgår av forsikringsbeviset.

2.5 Forsikringsforetaket kan med bindende virkning for medforsikrede endre avtalen eller la den opphøre.

2.6 Ved skadeoppgjør kan forsikringsforetaket forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatning til ham eller henne med bindende virkning for medforsikrede, med mindre forsikringsforetaket har fått skriftlig meddelelse om den medforsikredes krav etter at skaden inntraff, men før oppgjør finner sted.

2.7 Forsikringen gjelder for ny eier inntil den nye eier har tegnet forsikring, med ikke lenger enn 14 dager etter eierskifte.

3. Hvor forsikringen gjelder

3.1 På forsikringsstedet

Forsikringen gjelder på det sted som er angitt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet).

3.2 Utenfor forsikringsstedet (Borteforsikring)

Forsikringen dekker ting til en verdi inntil kr. 200 000 som midlertidig befinner seg på annet sted innen Norden, og skal til forsikringsstedet.

Borteforsikring gjelder ikke for:

- Varer i egne eller leide lokaler.
- Ting på bygge- og anleggsplass.
- Ting som anvendes i installasjons-, montasje-, entreprenør-, håndverks- eller reparasjonsvirksomhet.
- Ting under transport.

3.3 Naturskade

Naturskadeforsikringen gjelder utelukkende i Norge.

3.4 Ran

Ransforsikringen gjelder kun på forsikringsstedet.

4. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter ting spesifisert i forsikringsbeviset.

Forsikringen er overtatt på betingelse av at sikkerhetsforskriftene overholdes til enhver tid og på ethvert punkt. Se sikkerhetsforskrifter som forsikringstaker må overholde i vilkårets pkt.7.

Når det er angitt i forsikringsbeviset omfatter forsikringen følgende:

4.1 Maskiner, inventar og løsøre

Med maskiner, inventar og løsøre forstås:

- Maskiner, inventar og løsøre som er et ledd i næringsvirksomhet, eller i drift av offentlige eller private virksomheter, med tilhørende tekniske installasjoner, maskiners ventilasjonsanlegg mv. og alle tilknyttede rør, kabler og ledninger.
- Vareprøver er forsikret med inntil kr. 20 000.

Forsikringen omfatter ikke:

- Modeller, mønstre, former, stanser, matriser, klisjeer, trykkplater og lignende.
- Motorvogn, tilhenger til motorvogn, luftfartøy, seilbåt eller motordrevet fartøy som ikke er varer i næringsvirksomhet.
- Penger og verdipapirer.
- Tap av gass, vann og annen væske.

4.2 Varer

Herunder råvarer, halvfabrikata, ferdige varer, handelsvarer, emballasje, hjelpestoffer og driftsmaterialer.

4.3 Andre objekter

Andre objekter med forsikringssummer som spesifisert i forsikringsbeviset.

4.4 Avbruddsforsikring

Erstatningen dekker nedgang i driftsresultat i inntil 12 mnd. Dersom avbruddsforsikring er dekket vil avtalt forsikringssum fremgå av forsikringsbeviset.

Forsikringsforetaket erstatter avbruddstap i ansvarstiden som direkte følge av plutselig og uforutsett erstatningsmessig skade på forsikrede ting forsikret her i avtaleperioden i henhold til disse forsikringsvilkår.

Samtlige sikkerhetsforskrifter, ansvarsbegrensninger og unntak nevnt i dette vilkåret gjelder også her.

4.4.1 Hva som er forsikret

- Avbruddstap i ansvarstiden ved stans eller innskrenkninger i driften på grunn av erstatningsmessig skade, inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden.
- Avbruddstap i ansvarstiden, dersom adkomsten eller bruken av forsikringsstedet er fysisk hindret eller vanskeliggjort som følge av midlertidig skadeforebyggende tiltak, retningsiltak eller selve skaden. Dette gjelder hvis skaden direkte truer eller er utløst av fysisk skade på forsikringsstedet.

4.4.2 Egenandel

Det gjelder en karenstid på de første 48 timene av ansvarstiden. Denne egenandelen fratrekkes i tillegg til eventuell egenandel ved tingskade.

4.5 Ansvarsforsikring som leietaker eller bruker av de forsikrede lokaler

4.5.1 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i Norge.

4.5.2 Ansvar som dekkes

Forsikringsforetaket dekker det erstatningsansvar etter gjeldende rett som medfører tap utover avtalt egenandel, som sikrede i egenskap av leietaker/bruker av den forsikrede eiendom, etter gjeldende rett pådrar seg for skade på person eller ting. Forsikringen dekker kun skade som er konstatert i forsikringstiden.

4.5.3 Ansvar som ikke dekkes

Følgende ansvarsskader dekkes ikke av forsikringen.

4.5.3.1 Produktansvar

Skade på person eller ting forårsaket av sikkerhetsmangler eller skadevoldende egenskaper ved produktet.

4.5.3.2 Kontraktsansvar

Dette inkluderer, men er ikke begrenset til:

- Ansvar som går utover hva som følger av alminnelig erstatningsrett, men som sikrede ved kontrakt, avtale eller garanti likevel har påtatt seg å bære.
- Ansvar sikrede endelig må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress.
- Ansvar sikrede etter inntruffet skade har gitt tilsagn om å dekke til tross for at dette går utover hva sikrede kunne pålegges etter alminnelig erstatningsrett.
- Ansvar for skade som skyldes at sikredes ytelse i henhold til kontrakt eller avtale er mangelfull, forsinket eller uteblitt.
- Ansvar for skade som i kontraktsforhold voldes på sikredes eget arbeid, ytelse eller kontrakt eller på ting sikrede har solgt eller levert.
- Kostnader ved tilkomstarbeider for å reparere eller skifte ut leverte produkter, eller utføre arbeidsoppdraget.
- Kostnader ved omlevering, etterlevering eller reparasjon.

4.5.3.3 Erstatningsansvar for personskade

Erstatningsansvar for personskade som rammer noen som er eller har vært ansatt hos sikrede, når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet.

4.5.3.4 Erstatningsansvar som følge av sikredes forsettlig handlinger eller unnlatelser

Erstatningsansvar som følge av sikredes forsettlig handlinger eller unnlatelser, eller en person som sikrede identifiseres med, jfr. FAL § 4.9.

4.5.3.5 Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg ved forurensning

Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg ved forurensning, med mindre årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett. Er årsaken til forurensningen rust, korrosjon eller andre langsomt virkende prosesser som gradvis har forringet sikredes anlegg eller utstyr, regnes ikke denne som plutselig og uforutsett.

4.5.3.6 Erstatningsansvar for skade som direkte eller indirekte står i sammenheng med krig og krigslignende handlinger

Erstatningsansvar for skade og økning av skade, som direkte eller indirekte står i sammenheng med krig og krigslignende handlinger, enten krig er erklært eller ikke, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.

4.5.3.7 Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg i egenskap av eier, fører eller bruker av motorvogn

Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg i egenskap av eier, fører eller bruker av motorvogn, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri (inklusive grave- og brøytemaskiner) luffartøy, seilbåt og motorbåt. Forsikringen dekker heller ikke erstatningsansvar for innleid bruk/tjeneste av nevnte innretninger.

4.5.3.8 Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg overfor:

- Medeier for skade på ting som eies i fellesskap. Denne begrensningen gjelder likevel ikke medlemmer i borettslag/sameier.
- Mor/datterselskap
- Selskapsvirksomhet som disponeres av sikrede, eller hvor sikrede eller dennes familie (se definisjon Familie) har 50 % eller større eierinteresse
- Selskap/virksomhet i samme konsern som sikrede.

4.5.3.9 Annet erstatningsansvar som ikke dekkes

- Erstatningsansvar for skade på ting (herunder fast eiendom) som sikrede eller noen på sikredes vegne bruker, har leiet, lånt eller mottatt i transport eller forvaring, har fått i oppdrag å reparere, montere, forarbeide, behandle eller lignende.
- Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg for skade på ting oppstått ved gravings-, sprengings-, spuntings-, pølings- og rivingsarbeider, ras og jordforskyvning og setninger i grunnen.
- Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg i egenskap av byggherre, inkludert forandring og utbygging av egne lokaler. Ansvar i forbindelse med vedlikehold av egne lokaler er dekket.
- Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg for formuesskade (herunder rådgiveransvar). Formuesskade betyr økonomisk tap som ikke er oppstått som følge av skade på person eller ting.
- Erstatningsansvar for skade som direkte eller indirekte står i sammenheng med atomkjemereaksjoner.
- Erstatningsansvar for skade i forbindelse med tank for oppbevaring av brannfarlig væske, olje og andre kjemikalier.
- Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg som eier av vann og kloakkledning for skade på ting voldt ved oversvømmelse, hvis det ikke godtgjøres at årsaken er plutselig og uforutsett tilstopping eller brudd på ledningsnettet.
- Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg ihht. Lov om skadeserstatning av 13. jun 1969 §§ 3-5 og 3-6 (fort og svie) eller bøter og lignende (herunder Punitive Damages og Exemplary Damages).

Forsikringen dekker ikke ansvar som oppstår direkte eller indirekte på grunn av eller som følge av, eller på noen måte involverer:

- Asbest, eller noen asbestholdig materiale uansett form eller mengde; eller
- Den faktiske, potensielle, påståtte eller truende dannelse av, vekst, tilstedeværelse, frigjøring eller spredning av noen sopp, mugg, sporer eller mykotoksiner av noe slag; eller
- Ethvert tiltak truffet av noen part i forhold til den faktiske, potensielle, påståtte eller truende

dannelse, vekst, tilstedeværelse, frigjøring eller spredning av sopp, mugg, sporer eller mykotoksiner av alle slag, til slike tiltak omfattende undersøkelser, testing for, påvisning av, overvåking av, behandling av, avhjelping eller fjerning av slike sopp, mugg, sporer eller mykotoksiner; eller

- Enhver statlig eller regulatorisk forordning, krav, direktiv, mandat eller bestemmelse om at en part må iverksette tiltak som svar på den faktiske, potensielle, påståtte eller truende dannelse, vekst, nærvær, frigjøring eller spredning av sopp, mugg, sporer eller mykotoksiner av noe slag, til slike tiltak omfattende undersøkelser, testing for, påvisning av, overvåking av, behandling av, avhjelping eller fjerning av slike sopp, mugg, sporer eller mykotoksiner

4.5.4 Forsikringssum

Forsikringsforetakets samlede erstatningsplikt inklusive redningsutgifter (jfr. FAL § 6-4) er kr. 10 000 000 per skadetilfelle. Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnløstelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser; regnes som ett skadetilfelle.

4.5.5 Egenandel

Såfremt ikke annet fremgår av forsikringsbeviset fratrekkes kr. 10 000 per skadetilfelle.

4.6 Underslagsforsikring

4.6.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringsforetaket svarer for direkte økonomisk tap - med inntil kr. 200 000 - den sikrede påføres ved at ansatte har foretatt en eller flere av følgende straffbare handlinger overfor sikrede:

- Underslag, tyveri, bedrageri, utroskap eller dokumentfalsk, jfr. straffelovens kapitler 27, 29 og 30.

Forsikringen omfatter alle som er ansatt i den sikredes tjeneste og lønnes av denne, med mindre annet er avtalt. Forsikringsforetaket svarer bare for tap som konstateres i forsikringstiden.

Hvis ikke annet er avtalt, gjelder forsikringen for handlinger som er utført for den virksomhet sikrede driver i Norge.

Et tap anses konstatert når sikrede har rimelig grunn til å konfrontere den ansatte med sin mistanke om en straffbar handling som nevnt ovenfor. Er tapet forårsaket av en person alene eller ved samarbeid av flere personer, regnes dette som ett skadetilfelle.

Skadetilfellet henføres til det tidspunkt det første tapet anses konstatert. Dette gjelder selv om det foreligger flere straffbare forhold og selv om handlingene er foretatt i forskjellige forsikringsperioder.

4.6.2 Forsikringsforetaket svarer ikke for

- Handlinger som har tjent til å dekke tap som skyldes handlinger foretatt før forsikringstidens begynnelse.

- Indirekte økonomisk tap, herunder inflasjons- og rentetap oppstått i perioden fra den foretatte handling og frem til 2 måneder etter at forsikringstilfellet ble meldt til forsikringsforetaket.
- Tap som sikrede er påført ved handlinger utført av eller i samarbeid/forståelse med nåværende eller tidligere medeier eller daglig leder av sikredes virksomhet, eller medlem av slik medinnehavens eller daglig leders familie. Med familiemedlem menes i dette punkt ektefelle, samboer, foreldre, barn, søsken og disses ektefeller eller samboere.

4.6.3 Identifikasjon

Med "sikrede" i disse vilkår menes foruten virksomhetens øverste ledelse, men også personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har særlig selvstendig stilling innen virksomheten.

4.6.4 Sikredes plikter ved skadetilfelle

Sikrede skal uten ugrunnet opphold:

- Melde forholdet til påtalemyndighetene.
- Melde fra til forsikringsforetaket, og stille den dokumentasjon som er nødvendig for å vurdere saken til forsikringsforetakets disposisjon.
- Utføre de undersøkelser og utredninger forsikringsforetaket finner nødvendig, samt møte ved forhandlinger og rettergang.

Må sikrede forstå at forsikringsforetaket kan få et regresskrav mot tredjeperson, skal sikrede gjøre det som er nødvendig for å sikre kravet inntil forsikringsforetaket selv kan ivareta sine interesser. Ellers kan forsikringsforetakets ansvar settes ned eller falle bort, jfr. dog FAL § 4-10.

4.6.5 Forsikringsforetakets plikter ved skadetilfelle

Så lenge det offentliges behandling av en straffesak ikke er avsluttet, kan ingen erstatning kreves utbetalt, jfr. dog FAL § 8-2.

Ved beregningen av tapet skal det i sin helhet gjøres fradrag for sikredes motregningsadgang overfor den som har begått den straffbare handling.

Hvis en betaling fra en part som er funnet skyldig i et lovbrudd mottas av den forsikrede før et erstatningsoppgjør, skal hele beløpet trekkes fra enhver erstatning som skal betales av forsikringsforetaket; og hvis den mottas etter at erstatningen er utbetalt, vil forsikringsforetaket ha rett til å få tilbake et tilsvarende beløp av denne betalingen fra den forsikrede som tilsvarer den tidligere utbetalte erstatningen til den forsikrede.

4.6.6 Behandling av erstatningskrav

Erstatningen utbetales så snart forsikringsforetaket har hatt rimelig tid til å klarlegge forsikringstilfellet og beregne erstatningen. Det skal gjøres fradrag for beløp sikrede kan motregne overfor den skyldige.

Foretas det oppgjør under forsikringen, trer forsikringsforetaket, så langt oppgjøret rekker, inn i sikredes erstatningskrav overfor den skyldige.

Kommer det inn midler fra den skyldige går disse til dekning av forsikringsforetakets erstatningsutbetalinger foran dekning av sikredes egenandel.

4.6.7 Egenandel

I erstatningen trekkes egenandel kr. 10 000 per forsikringstilfelle

4.7 Ran på forsikringsstedet

Forsikringen er overtatt på betingelse av at sikkerhetsforskriftene overholdes til enhver tid og på ethvert punkt. Se sikkerhetsforskrifter som forsikringstaker må overholde i vilkårets pkt. 7.

Ran på forsikringsstedet er begrenset til kr. 200 000.

4.8 Bygningsmessig tilleggsinnredning

Forsikringen omfatter bygningsmessig tilleggsinnredning i leide lokaler på forsikringsstedet, bekostet av sikrede som leietaker, etter erstatningsmessig skade i henhold til vilkårenes pkt. 5, ikke lenger kan utnyttes fordi:

- Leieforholdet opphører som følge av skade, eller
- Innredningen ikke blir utbedret som ledd i bygningsskadens utbedring.

Erstatningen er begrenset til 30 % av forsikringssummen for maskiner, inventar og løsøre, maksimalt kr. 200 000.

Erstatningsberegning, se pkt. 8.8.

4.9 Bruddskader på glass, skilt og glassmontre

Forsikringen omfatter:

1. Glass, plastruter, skilt og glassmontre med forsikringssum inntil NOK 30 000,- pr enhet, ferdig innsatt på sin faste plass,
2. Ekstraavgifter med inntil kr 10 000,- til midlertidig innsetting av glass av enkleste sort, når ny rute tilsvarende den skadde ikke kan skaffes innen rimelig tid. I tillegg erstattes ekstraavgifter med inntil kr 3 000,- til maling, gravering, dekortape mv. på skadet glass og glassmontre.

Forsikringsforetaket dekker bruddskader.

Forsikringsforetaket dekker ikke skade:

1. Ved avskallinger og riper.
2. Som skyldes arbeider med glasset og dets rammer, eller skade ved bygnings- og innredningsarbeider.
3. Som skyldes at innfatning for isolerglass er utett.

For glass inntil 6 m² er egenandelen kr 3 000.

For glass over 6 m² er egenandelen kr 6 000.

Forsikringen er overtatt på betingelse av at sikkerhetsforskriftene overholdes til enhver tid og på ethvert punkt. Se sikkerhetsforskrifter som forsikringstaker må overholde i vilkårets pkt. 7.

Efter erstatningsmessig skade inkluderer forsikringen punktene 4-10 til 4-19 under. De angitte forsikringssummene gjelder pr. skadetilfelle.

4.10 Riving, rydding og bortkjøring

Nødvendige utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester av ting forsikret her etter erstatningsmessig skade, se pkt. 4.1.

Utgifter erstattes med inntil 50% av forsikringssummen for maskiner, inventar og løsøre, maksimum kr. 1 000 000

4.11 Destruksjon av giftige rester

Innenfor et tidsrom av 12 måneder dekkes også merutgifter til nødvendig midlertidig lagring og til destruksjon av giftige eller miljøfiendtlige rester etter påbud med hjemmel i lov eller offentlige forskrifter. Påbud som myndighetene kunne gitt uavhengig av skaden dekkes ikke.

Utgifter erstattes med inntil 25 % av forsikringssummen for maskiner, inventar og løsøre, maksimum kr. 2 000 000.

4.12 Rekonstruksjon av arkiver, datafiler mv.

Forretningsmessige vel begrunnede utgifter til rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger, arkiver, registre, forretningsbøker, data og programvare lagret på media for databehandling.

Rekonstruksjon må foretas innen 2 år fra skadedato.

Erstatningen dekker normale kostnader som i løpet av 24 måneder er nødvendig for å gjenopprette den informasjon som er gått tapt ved skaden, begrenset til 20 % av forsikringssummen for maskiner, inventar og løsøre, maksimum kr. 200 000.

For datafiler og dataprogram gjelder spesielt:

Erstatningen er begrenset til dokumenterte kostnader til rekonstruksjon av data som har gått tapt eller har blitt skadet og tap eller skade på datamedier.

Innenfor denne summen erstattes:

1. Gjenoppretting av filer fra foreliggende sikkerhetskopier.
2. Manuell gjenoppretting av filer fra originalprogrammer av fra dokumenter som fortsatt er tilgjengelig.
3. Utskifting og gjeninnsetting av systemdata og standard programdata.

4.13 Prisstigning etter skade

Forsikringen inkluderer økte utgifter p.g.a. prisstigning innenfor et tidsrom av 24 måneder fra skadedagen til utbedring, gjenoppføring eller gjenanskaffelse av tilsvarende ting har skjedd eller kunne ha skjedd. Prisstigning erstattes i samme forhold som skaden forøvrig og er begrenset til 20 % av dekningsmessig tingskade, jfr. pkt. 4.1. Hver enkelt post i forsikringen vurderes for seg. Opptjente renter av erstatninger kommer til fradrag.

4.14 Reinstallasjonskostnader/feilsøking

Kostnader til feilsøking/ reinnallasjon inklusive klargjøring av maskiner og programvare etter erstatningsmessig skade forsikret her med inntil 30 % av gjenanskaffelsesprisen for skadet utstyr, maksimum kr. 100 000.

Erstatningsberegning, se pkt. 8.7.

Forsikringen er overtatt på betingelse av at sikkerhetsforskriftene overholdes til enhver tid og på ethvert punkt. Se sikkerhetsforskrifter som forsikringstaker må overholde i vilkårets pkt. 7.

4.15 Tyveri av ansattes tøy og effekter

Tyveri av ansattes tøy og effekter med inntil kr. 6 000 pr. skadelid. Ansattes tøy og effekter dekkes bare der dette har vært oppbevart i skap i rom som kun er tilgjengelig for sikredes ansatte.

Erstatningen er begrenset til NOK 6 000.- pr. skap pr. skadetilfelle.

4.16 Skade på leide rom

Bygningskade ved innbrudd i leide rom erstattes med inntil kr 25.000. Skade på glass over 10 kvm i leide rom, erstattes ikke.

4.17 Nyanskaffelser

Nyanskaffelser av maskiner, Inventar og løsøre i avtaleperioden med inntil 10 % av forsikringssummen for maskiner, inventar og løsøre. Verdiøkningen skal meldes forsikringsgiver senest ved utløpet av inneværende avtaleperiode.

4.18 Ekstrautgifter til fortsettelse av virksomhet etter skade

Ekstrautgifter til nødvendig fortsettelse av virksomheten inntil 12 måneder fra skadedagen. Erstatningen er begrenset til 50 % av forsikringssummen for maskiner, inventar og løsøre, begrenset til kr 200 000.

4.19 Flytting og lagring

Flytting og midlertidig lagring av forsikrede ting etter erstatningsmessig skade. Erstatningen er begrenset til kr 50 000.

5. Om forsikringsform

Førsterisiko - Maskiner, inventar, løsøre og varer

- Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker. For poster med oppgitt sum i vilkårene og for poster i forsikringsbeviset betegnet som førsterisiko, settes erstatningsgrunnlaget, før fradrag av egenandel, inntil de oppgitte summer.
- For maskiner, inventar og løsøre gjelder følgende:
- Gjenanskaffelsespris er hva det vil koste å anskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, ting som ny, beregnet etter ordinære priser og kostnader umiddelbart før skaden inntraff, inkludert toll og andre netto påløpte offentlige avgifter, transport, igangkjøring, installasjonsarbeider og monteringskostnader, herunder kabler og rør.
- Er forsikringssummen lavere enn gjenanskaffelsesprisen, erstattes skaden etter fradrag av egenandel inntil de oppgitte forsikringssummer.
- For ting med samlerinteresse, som kunstverk, tepper, våpen, antikviteter, mynt-, seddel- og frimerkesamlinger, settes forsikringssummen tilsvarende omsetningsverdien.
- Nyanskaffelser omfattes av forsikringen og verdien av disse tas i sin helhet med ved

vurderingen av om det foreligger underforsikring. Når nyanskaffelser i avtaleperioden er forsikret eller ved egen sum for uspesifiserte nyanskaffelser, forhøyes forsikringssummen med verdien av disse nyanskaffelsene, høyst det forsikrede beløp.

For varer gjelder følgende:

- Ved fastsettelse av verdien skal det tas hensyn til sparte kostnader og renter, kontantrabatt, ukurans og andre omstendigheter som innvirker på verdien. For varer som har redusert verdi på grunn av ukurans og som skal selges til redusert pris, skal verdien reduseres i samme forhold som reduksjonen i salgspris.
- Varer som sikrede selv ikke har produsert og varer under produksjon, verdsettes til innkjøpspris med tillegg av kostnader, begge deler etter de priser som gjaldt ved ordinær produksjon og levering umiddelbart før skaden inntraff.
- Ferdige varer av egen produksjon verdsettes til partiprisen, hensyn tatt til sikredes normale salgsmønster. For solgte varer benyttes kontraktsprisen.

6. Hvilke skader forsikringsforetaket svarer for og hvilke begrensninger som gjelder

6.1 Brann

Forsikringsforetaket svarer for skade ved:

- Brann, dvs. ild som er kommet løs.
- Plutselig nedsoing fra ildsted.
- Eksplosjon.

Unntatt er:

- Skade ved sprengningsarbeider som utføres på forsikringsstedet.
- Skade på forbrenningsmotor ved eksplosjon i denne.
- Skade på transformator, elektrisk maskin, apparat og datautstyr – ved eksplosjon i disse.
- Skade på smelteovn, mikser, skjenk, digel, form hvor eksplosjon oppstår.

Forsikringen er overtatt på betingelse av at sikkerhetsforskriftene overholdes til enhver tid og på ethvert punkt. Se sikkerhetsforskrifter som forsikringstaker må overholde i vilkårets pkt. 7.

6.2 Lynnedslag og elektrisk fenomen

Forsikringsforetaket svarer for skade ved:

1. Direkte lynnedslag. Med direkte lynnedslag menes at tingen direkte er truffet av lynet og er tydelig merket av lynnedslaget.
2. Elektrisk fenomen på elektrisk maskin, apparat eller ledning med driftsspennning inntil 1000 V. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning – også som følge av lyn og tordenvær.

Unntak:

- Elektrisk fenomenskade på datautstyr.

Forsikringen er overtatt på betingelse av at sikkerhetsforskriftene overholdes til enhver tid og på ethvert punkt. Se sikkerhetsforskrifter som forsikringstaker må overholde i vilkårets pkt. 7.

For aldersfradrag se pkt. 9.2.4 Egenandel og aldersfradrag.

6.3 Vann og annen væske

Forsikringsforetaket svarer for skade ved:

6.3.1 Utstrømning av gass, vann eller annen væske fra bygningsrørledning med tilknyttet utstyr

- Ved brudd eller lekkasje.
- Ved oversvømmelse fra slikt tilknyttet utstyr.

Unntatt er:

- Skade i våtrom på gulv eller vegg som skal tåle vann.
- Skade ved sopp, herunder muggsopp, råte eller bakterier.
- Skade ved at vann trenger inn i bygning utenfra.
- Tap av gass, vann og annen væske.
- Skade som skyldes kondens.

6.3.2 Vann som plutselig trenger inn i bygning fra terreng eller grunnen i slik mengde at det blir stående vann på gulvet.

Unntatt er:

- Skade ved sopp, herunder muggsopp, råte eller bakterier.

6.4 Innbrudd og hæververk

Forsikringsforetaket svarer for skade ved innbrudd og hæververk i rom i bygning. Ved skade på leide rom er erstatningen begrenset til kr. 25 000.

Unntatt er:

- Skade ved tyveri og hæververk begått av ansatt, andre som utfører tjenester/arbeide for sikrede eller som er betrodd nøkler.
- Hæververk begått av leietakere eller andre som har lovlig adgang til lokalene.
- Utgifter til utskifting eller forandring av låser som ikke er skadet hvis nøkler/koder har kommet på avveie
- Skade ved tyveri når bygningen eller rommet er åpent for kunder eller publikum eller når tyven i dette tidsrom har latt seg låse inne i bygningen, selv om tyveriet har skjedd utenfor åpningstiden.
- Tyveri uten innbrudd
- Ting som har blitt borte
- Skade på glass over 10 m² i leide rom, erstattes ikke.

Når lokalene er utstyrt med FG-godkjent, aktivisert innbruddsalarm med overføring til alarmstasjon, erstatter Forsikringsforetaket likevel tyveri og hæververk når uvedkommende urettmessig har latt seg låse inne i bygning i åpningstiden.

Tyveri begått av ansatte eller hvor ansatte har medvirket til tyveri er regulert i pkt. 4.6.1 Underslagsforsikring.

Forsikringen er overtatt på betingelse av at sikkerhetsforskriftene overholdes til enhver tid og på ethvert punkt. Se sikkerhetsforskrifter som forsikringstaker må overholde i vilkårets pkt. 7.

6.5 Annen plutselig og uforutsett fysisk skade

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset dekker forsikringen også skade på maskiner, inventar og løsøre som skyldes annen plutselig og uforutsett fysisk skade.

Forsikringen er overtatt på betingelse av at sikkerhetsforskriftene overholdes til enhver tid og på ethvert punkt. Se sikkerhetsforskrifter som forsikringstaker må overholde i vilkårets pkt. 7.

6.6 Fellesbegrensninger

Forsikringsforetaket svarer bare for skader som inntreffer i den tid Forsikringsforetakets ansvar løper etter FAL.

Forsikringsforetaket svarer ikke for skader som skyldes:

- Defekte materialer
- Feilaktig utførelse
- Feil og mangler ved design
- Rust
- Slitasje
- Tyveri uten innbrudd eller ved bruk av tvang

Forsikringsforetaket svarer ikke for skader som leverandør/entreprenør har ansvaret for å dekke. Dette gjelder både ansvar iht. kontrakt og ansvar iht. alminnelig erstatningsrett.

For skade på forsikrede ting ved at elektrisk strøm uteblir som følge av skade i fremmed elektrisk anlegg, forårsaket av en erstatningsmessig skade, jfr. vilkårets pkt. 6 er erstatningen begrenset til kr. 150 000. Skade på nedkjølte eller nedfrysede varer i disk, skap eller rom dekkes ikke.

6.7 Ansvarsbegrensning ved endring av risiko

Er eiendommen fraflyttet erstattes bare brannskade, direkte lynnedslag og naturskade, jfr. vilkårenes pkt 6.1., 6.2 og 10.

Forsikringen er overtatt på betingelse av at sikkerhetsforskriftene overholdes til enhver tid og på ethvert punkt.

Se sikkerhetsforskriftene som forsikringstaker må overholde i vilkårets pkt 7.

7. Sikkerhetsforskrifter

Forsikringen er overtatt på betingelse av at sikkerhetsforskriftene overholdes til enhver tid og på ethvert punkt.

Sikrede plikter å overholde sikkerhetsforskriftene nevnt under. Fører brudd på sikkerhetsforskriftene til skade og sikrede har utvist forsømmelighet med å overholde forskrifter eller påse at de ble overholdt, kan erstatningen reduseres eller falle bort, jfr. FAL § 4-8.

Det samme gjelder om forsømmelsen med å overholde eller påse overholdelse av sikkerhetsforskriften er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art og av andre som har særlig

selvstendig stilling innen virksomheten, samt arbeidsledere som i arbeidstiden følger dem de er satt til å lede.

Følgende sikkerhetsforskrifter gjelder for dette vilkåret:

7.1 Sikring mot brann

7.1.1 Offentlige lover og forskrifter

Bestemmelser gitt i lover, og forskrifter gitt i medhold av lov, skal til enhver tid overholdes.

Eksempelvis:

- Lov om brannvern med forskrifter, samt pålegg gitt av offentlig myndig brannmyndighet.
- Lov om tilsyn med elektriske anlegg med tilhørende forskrifter samt pålegg gitt av det stedlige el-tilsyn.

7.1.2 Ansvarshavende for brannforebyggende arbeid

Forsikringstaker/ sikrede skal oppnevne en person til å forestå det brannforebyggende arbeid.

7.1.3 Brann-/ seksjoneringsvegger, branndører og brannlemmer

Brannvegger skal tilfredsstillende offentlige krav, og alle åpninger og gjennomføringer skal være sikret slik at veggens brannklasse opprettholdes. Branndører og -lemmer skal holdes lukket. Når det er hensiktsmessig at branndører og -lemmer holdes åpne, kan dette tillates hvis de har automatisk lukking styrt av røykdetektor. Branndører og -lemmer skal være funksjonsdyktige.

7.1.4 Slokningsredskaper og sprinkleranlegg

Påbudte slokningsredskaper skal være tilstede på avmerket lett synlig og tilgjengelig plass og holdes i god stand. Slokningsapparater plassert i lokalene skal kontrolleres årlig av sertifisert personell. Slokningsredskaper plassert andre steder skal kontrolleres hvert år av sertifisert personell. Hvert apparat skal være forsynt med merkelapp som viser datoen for siste kontroll. Sprinkleranlegg godkjent av Forsikringsforetaket skal være funksjonsdyktig til enhver tid. Forsikringstaker skal årlig dokumentere sprinkleranleggets slokkekapasitet med rapport fra FG-godkjent kontrollorgan.

7.1.5 Varme arbeider

Med varme arbeider forstås:

Bygge-, installasjons-, monterings-, demonterings-, reparasjons-, vedlikeholds- og lignende arbeider hvor det benyttes åpen ild, oppvarming, sveise-, skjære-, lodde- og/ eller slipeutstyr.

7.1.5.1 Forholdsregler

Følgende forhold skal ivaretas ved varme arbeider:

- Arbeidsstedet og de nærmeste omgivelser skal være ryddet for brennbar avfall.
- Alt brennbar materiale på og i nærheten av arbeidsplassen skal være fjernet eller beskyttet.
- Brennbare bygningsdeler skal være kontrollert og beskyttet.
- Åpninger i gulv, vegger og tak skal være tettet.
- Godkjent slokningsutstyr, min. 2 stk 6 kg ABC-slokkeapparat eller 1" brannslange påsatt

vann frem til strålerøret skal være plassert lett tilgjengelig på arbeidsplassen.

- Brannvakt skal være tilstede under arbeidet, under pauser og minst 1 time etter at arbeidet er avsluttet.
- Ved reparasjon/teking av tidligere tekkede tak, er det forbud mot bruk av åpen flamme.

Forbudet mot åpen flamme gjelder likevel ikke:

- Ved omlegging av lag to ved tolags tekking på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag og lignende.
- Ved tekking på takkonstruksjoner som består utelukkende av ubrennbare materialer på områder som er mer enn 1 meter fra slik, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag mv.
- Ved tining av is før omteking på tidligere tekkede tak, tillates bruk av åpen flamme på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag mv. For fordampning av restvann etter tining av is er det forbudt med bruk av åpen flamme.

7.1.5.2 Sertifikat

Varme arbeider hvor det benyttes åpen ild, sveise-, skjære- og/eller slipeutstyr utenom faste, spesielt tilrettelagte arbeidsplasser, skal bare utføres av personer som har gyldig sertifikat for varme arbeider, utstedt av Norsk Brannvern Forening eller samarbeidende organisasjon i øvrige, nordiske land.

7.1.6 Tobakksrøyking

I produksjons- og lagerlokale tillates røyking bare på de steder som er angitt i bedriftens røykebestemmelser.

Røykebestemmelsene skal være utarbeidet med tanke på brannsikkerheten og være godkjent av bedriftens ledelse.

7.1.7 Orden, renhold og avfallshåndtering

Brennbar avfall og brennbare materialer som ligger fritt eller i container, søppelkasse, papirkurv eller lignende uten permanent tilsyn, skal plasseres slik at brann i disse ikke kan smitte til bygning, og uansett minst 5 meter fra brennbar yttervegg, og ikke under brennbar tak eller vindusåpning. Brennbar materiale kan likevel plasseres nærmere bygning hvis det er oppbevart i lukket og låst container/oppbevaringsenhet konstruert slik at brann ikke kan spre seg fra containeren/oppbevaringsenheten.

7.1.8 Elektriske anlegg

Reparasjoner og installasjoner av elektriske anlegg skal utføres av godkjent installatør.

7.1.9 Sikring for lynnedslag og elektrisk fenomen

Sikring av elektronisk utstyr:

- Utstyret skal på signal-, tele-, sløyfe- og på 230 V-400 V-siden være beskyttet mot overspenning, nettstøy samt variasjon/brudd i nettspenningen.
- Utførelse: på 230 V-400 V-siden skal det være installert grovvern i nærliggende sikringstavle for utstyret og eksternt finvern (pluggbart vern) ved den enkelte utstyrsenhet.

- På signal- og telesiden skal det være installert vern på tele- og signalkabler ved den enkelte utstyrsenhet.
- Stormmaskiner, sentraler og enheter for sikkerhetskopiering skal i tillegg sikres med avbruddsfri strømforsyning (UPS) med tilstrekkelig batterikapasitet til kontrollert nedkopling. Nedkopling av slikt utstyr skal foregå automatisk. UPS påbegynt installert etter 01.06.2006 skal være av online type.
- Jording skal utføres etter leverandørens anvisning og i samsvar med retningslinjer gitt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning.

- I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst i henhold til pkt. 7.3.1.

7.3.3 Vinduer, vindu i dør og dører av glass

- Skal være lukket og haspet eller låst.
- Glass i vinduer og i dører, som er plassert lavere enn 4 m over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir mulighet til å klatre inn, skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.

7.3.4 Bommer og hengelåsbeslag

Skal være av stål i følgende dimensjoner:

- Utvendig, 60 x 10 mm
- Innvendig, 50 x 8 mm

eller i tilsvarende styrke.

Låsens bøyle skal fylle beslagets bøyle. Beslagets bøyle skal være av stål og ha samme styrke som hengelåsbøylene. Beslagets infesting skal tilsvare bommens og låsens styrke.

7.3.5 Oppbevaring av nøkler/koder

Nøkler skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller i FG-godkjent låst sikkerhetsskap forsynt med FGs merke eller ved at betrodd person bærer dem på seg. Skapet skal være boltet fast til gulv eller vegg i henhold til produsentens monteringsanvisning.

Hvis nøkler eller koder kommer på avveie skal det omgående treffes relevante tiltak for å sikre at uvedkommende ikke får tilgang. Fra og med den dag ansatte slutter i bedriften, skal bedriften sikre at utleverte nøkler/koder ikke fortsetter å gi vedkommende adgang til bedriftens lokaler, eiendom eller andre ting som eies/leies av bedriften.

Forsikringstakerens og medforsikredes rett til erstatning bortfaller også om overholdelse av sikkerhetsforskriften er forsømt av andre som er betrodd nøkler eller har ansvaret for avlåsning. Før lokalene forlates skal det kontrolleres at uvedkommende ikke befinner seg i bygningen.

7.4 Generell sikring

7.4.1 Ansvarshavende for det skadeforebyggende arbeid

Forsikringstaker skal oppnevne en person (ansvarshavende) til å forstå det skadeforebyggende arbeid, og sørge for at sikkerhetsforskriftene blir fulgt.

7.4.2 Instruksjoner for de ansatte

De ansatte skal instrueres om skadeforebyggende tiltak, herunder om bruk av brannslukningsredskaper og hvorledes skade varsles, samt hvordan rømning skal foregå.

7.4.3 Kontroll etter arbeidstidens slutt

Etter ordinær arbeidstid slutt skal alt elektrisk materiell/utstyr som ikke er nødvendig av hensyn til virksomhetens drift, frakobles.

Forhold som synes å true sikkerheten skal uten opphold rettes og melding skal gis til ansvarshavende.

7.2 Sikring for rørbrudd - vann og annen væske

Sikring mot vann:

- Forsikringstaker må besørge at bygning er tilstrekkelig oppvarmet for å unngå frostskafer, eller hvor det er sørget for nedtapping av røranlegg.
- Er hele eller deler av bygningen fraflyttet eller ikke i bruk og det vesentligste av inventaret fjernet, skal stoppekranen være avstengt og ledninger og anlegg for vann og annen væske være nedtappet for hele eller denne del av bygningen. For bygning som ikke er i bruk (ikke pågående aktivitet), må det etableres tilsyn og kontroll.
- Varer på rom på bakkenivå eller lavere skal plasseres minst 10 cm over gulv.
- Rørinstallasjoner, utskiftninger og reparasjoner skal utføres av autorisert installatør.

7.3 Sikring for tyveri og hæverk

Dører skal være låst, vinduer og andre åpninger lukket og sikret slik at uvedkommende ikke uhindret kan ta seg inn.

Sikkerhetsforskriftene omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger.

Beskyttelsesklasse er angitt i forsikringsbeviset. Kravene til beskyttelsesklasse er angitt i separate vilkår for henholdsvis B1, B2 og B3.

7.3.1 Dører, vinduer, porter, luker og lignende åpninger:

- Skal være sikret med minst 1 FG-godkjent låseenhet.
- Ytterdører og dører fra fellesanlegg skal være låst. Dører som er offentlig påbudt rømningsvei, skal ha FG godkjent lås.
- Vinduer og dører skal være lukket og sikret.
- Nøkler må ikke forlates igjen i låsen. Hvis nøkler eller koder kommer på avveie skal det omgående treffes relevante tiltak for å sikre at uvedkommende ikke får adgang.

7.3.2 For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser:

- I den tid lokalene er bemannet, må samtlige dører som betegnes som rømningsveier være ulåst eller kunne åpnes innenfra i

7.4.4 Ansvarsbegrensning ved endring av risiko

Sikringstiltak nevnt i forsikringsbeviset skal være gjennomført og vedlikeholdt. Dersom det har skjedd endring i sikkerhetstiltakene som betinger høyere premie, kan erstatningen bli forholdsmessig satt ned. Tilsvarende kan erstatningen bli satt forholdsmessig ned dersom virksomheten endres slik at den nye virksomheten betinger høyere premie.

7.5 Sikring andre skader

7.5.1 Sikring av operativsystemer, programmer og data

Programvare: For installerte operativsystemer/ andre programmer skal det forefinnes original eller sikkerhetskopi. Disse skal være maskinelt lesbare. Sikkerhetskopi av spesiell programvare skal oppdateres for hver programversjon.

Data: Det skal forefinnes sikkerhetskopi av data lagret på eksternt datamedium. Nødvendig underlag for rekonstruksjon skal oppbevares. Sikkerhetskopi av data skal tas minst hver annen arbeidsdag og være maskinlesbar.

Logg for sikkerhetskopiering av programvare og data skal forefinnes. Loggen skal bekrefte at kopi er identisk med original.

Sikkerhetskopier skal oppbevares i en annen bygning.

7.5.2 Tyveri av ansattes tøy og effekter

Garderobeskap skal holdes låst, og nøkkel skal oppbevares utenfor det rom hvor garderobeskabet befinner seg.

7.5.3 Ran på forsikringsstedet

Penger, verdipapirer herunder telefonkort eller andre papirer som gir innehaveren en rettighet utover kr. 10 000 pr. kasse, skal på forsikringsstedet oppbevares i seddelboks eller FG-godkjent oppbevaringsenhet.

7.5.4 Underslag

Følgende sikkerhetsforskrifter er gjort gjeldende for underslagsforsikring:

7.5.5 Regnskapsførsel og internkontroll

Sikrede skal ha retningslinjer som sikrer at sikredes regnskapsførsel er i overensstemmelse med god regnskapsskikk. Retningslinjene skal i tillegg fastsette rutiner for en forsvarlig internkontroll, herunder hvor ofte kontroll skal foretas. Retningslinjene skal fremlegges for forsikringsforetaket på forlangende.

7.5.6 Tilgangskontroll og autorisasjon

Virksomheten skal ha etablert et system for tilgangskontroll som sikrer krav til autentisering (verifisering av IT-brukere ved pålogging til datasystemer) og autorisasjon. Systemet for tilgangskontroll skal være etablert på alle IT-plattformer vesentlig for virksomheten.

8. Melde skader og erstatningsberegning

8.1. Skademelding

Skade skal meldes til Forsikringsforetaket uten ugrunnet opphold via: <https://www.norskforsikring.no/meld-skade>

Melding av skade kan også sendes på eget skjema til:

Allied World Assurance Company (Europe), v/Norsk Forsikring AS, Postboks 165, 3571 Ål.

Følgende skader skal også meldes så raskt som mulig til politiet: Brann, innbrudd, tyveri og hærværk. Forsikringsforetaket kan kreve at også andre skader meldes til politiet.

FAL § 6-1 er fraveket. Istedenfor gjelder bestemmelsene nedenfor.

8.2 Erstatningsberegning fellesregler

I skadebeløpet inngår utgifter til reparasjon, adkomst og istandsettelse.

Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov, før fradrag av egenandel.

Forsikringsforetaket erstatter netto påløpte offentlige avgifter ved utbedring av skaden, dog jfr. pkt. 8.2.7.

Påløpte offentlige avgifter erstattes ikke dersom det bygges opp til annet formål etter skaden og dette medfører at offentlige avgifter må svares.

8.2.1 Alternative oppgjørsmåter

Forsikringsforetaket kan avgjøre om skaden skal erstattes ved:

- Kontantoppgjør.
- Reparasjon.
- Gjenoppføring/gjenanskaffelse.
- At Forsikringsforetaket skaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting.

Ved kontantoppgjør til sikrede er erstatningen begrenset til det Forsikringsforetaket hadde måttet betale for reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse.

Ved beregning av kostnadene ved reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse har Forsikringsforetaket rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

Dersom Forsikringsforetaket velger å utbetale kontantoppgjør i stedet for at den skadde tingen repareres eller gjenanskaffes, erstattes reduksjonen i tingens omsetningsverdi.

8.2.2 Utbetaling av erstatning

Erstatning utbetales i takt med gjenoppføring/reparasjon/gjenanskaffelse. Utlegg for merverdiavgift refunderes når betalt regning fremlegges.

Uten gjenoppføring/reparasjon/gjenanskaffelse er utbetaling av erstatning betinget av samtykke fra eventuelle panthavere. Erstatningen forfaller til betaling straks det er bestemt at tingen ikke skal gjenoppføres/repareres/gjenanskaffes og øvrige, nødvendige opplysninger foreligger.

Annen erstatning utbetales når utgiftene er påløpt.

8.2.3 Eiendomsretten til ting som er skadet eller kommet til rette

Sikrede er pliktig til å beholde skadet ting for å få utbetalt erstatning for skaden på tingen. Forsikringsforetaket har rett til å overta skadet ting når det er utbetalt erstatning for totaltap.

Kommer ting til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å tilbakebetale erstatningsbeløpet, ellers tilfaller tingen(e) Forsikringsforetaket.

8.2.4 Forsikringsforetakets overtakelse av panterett

Er Forsikringsforetaket ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eieren, inntretr Forsikringsforetaket i panthavers rett i den utstrekning Forsikringsforetaket betaler erstatning til panthaver.

8.2.5 Forhold til panthaver, konkursbo, dødsbo, nye eiere

Overfor panthavere og konkursbo er Forsikringsforetakets ansvar begrenset til det laveste av følgende to beløp:

- Reduksjonen i tingens omsetningsverdi som følge av skaden, og
- Vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr "tingen" i denne sammenheng panteobjektet i sin helhet. Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor, uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

Overfor dødsbo og andre nye eiere, etter at skaden inntraff, men ikke overfor eiers ektefelle/samboer eller livsarving, begrenses Forsikringsforetakets ansvar som om gjenoppføring eller gjenanskaffelse ikke finner sted. For dødsbo gjelder bestemmelsene uten hensyn til om dødsfallet skjedde før eller etter at skaden inntraff.

8.2.6 Merverdiavgift

Merverdiavgift refunderes etter dokumenterte utgifter påløpt innen 5 år etter utbedring av skaden. Dette omfatter ikke utgifter som refunderes eller kompenseres av de sentrale myndigheter, jfr. Lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner og fylkeskommuner av 12. desember 2003, og er ikke dekket etter forsikringsavtalen.

8.3 Erstatningsberegning – maskiner, inventar og løsøre

8.3.1 Ved gjenanskaffelse eller reparasjon

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme - eller vesentlig samme - stand som umiddelbart før, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenanskaffelsesprisen før skaden, jfr. pkt. 5, fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regel.

Det skal gjøres fradrag for verdøkning ved forbedring av tilstanden på den skadde maskin eller del/komponent av maskinen ved at brukt blir erstattet med nytt. Ved vurderingen tas hensyn til forringelse ved elde, bruk, nedsatt bruksverdi og andre omstendigheter, den tid tingen har vært i bruk og gjenstående brukstid.

Frادrag gjøres for den del av verdøkningen som overstiger 40 % av maskinenes eller delens/komponentens omsetningsverdi før skaden.

8.3.2 Uten gjenanskaffelse eller reparasjon

For ting som uansett årsak ikke er reparert eller gjenanskaffet innen tre år etter at skaden inntraff, beregnes erstatningsgrunnlaget som nevnt ovenfor, men begrenset til omsetningsverdien før skaden.

8.4 Erstatningsberegning – varer

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme - eller vesentlig samme - stand som før, beregnet etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden fratrukket verdien etter skaden, beregnet i samsvar med pkt. 5.

Ved totaltap settes erstatningsgrunnlaget til verdien før skaden.

8.5 Erstatning for prisstigning

Prisstigning regnes fra skadedagen til reparasjon, gjenoppføring eller gjenanskaffelse har skjedd eller normalt kunne ha skjedd. Erstatningen fastsettes og forfaller til betaling når skaden er utbedret.

Prisstigning erstattes i samme forhold som skaden for øvrig og er begrenset til 20 % av erstatningen for hver skadet ting etter skadedagens prisnivå. I beregningen gjøres fradrag for opptjente renter av erstatninger.

Forsikringen omfatter ikke økte utgifter ved prisstigning som påløper på grunn av forhold som forsikringstakeren har ansvar for.

Forsikringsforetaket erstatter prisstigning bare hvis skaden er utbedret innen 3 år for maskiner, inventar og løsøre.

8.6 Beregning av avbruddstap

Forsikringen skal bare gi erstatning etter bestemmelsene i forsikringsavtalen for det tap som virkelig er lidet.

Erstatningen er maksimert til avtalt forsikringssum som fremgår i forsikringsavtalen. Tapet fastsettes snarest mulig etter utløpet av ansvarstiden eller tidligere hvis partene blir enige om det.

Avbruddstapet settes til differansen mellom det resultat av driften som ville ha vært oppnådd i ansvarstiden uten skade og resultatet av driften i ansvarstiden etter skaden. Disse resultater beregnes uten hensyn til inntekter og kostnader som ikke har noe med selve driften å gjøre.

Sikrede plikter å medvirke til at resultatet av driften i ansvarstiden blir så godt som mulig f.eks. ved utbedring og gjenanskaffelse, flytting til annet lokale, midlertidig omlegging eller innstilling av driften. Gir forsikringsforetaket bestemte anvisninger, må disse følges.

Ved beregning av det resultatet av driften som ville ha vært oppnådd i ansvarstiden uten skade, skal virksomhetens resultat av driften i tilsvarende periode 1 år tidligere (sammenligningsperioden) legges til grunn.

Resultatet av driften i sammenligningstiden justeres dersom:

- Konjunkturer, salgsmuligheter, priser og produksjonsmetoder eller andre driftsforhold påviselig er annerledes i ansvarstiden enn sammenligningstiden.
- Driften i sammenligningstiden har vært helt eller delvis avbrutt.
- Driften i ansvarstiden helt eller delvis ville ha vært avbrutt av andre årsaker enn skaden.

Ved beregning av resultatet av driften i ansvarstiden etter skaden, tas med:

- De kostnader som er rettslig nødvendige eller forretningsmessig velbegrunnet ut i fra virksomhetens reduserte omsetning/produksjon, og som ikke kan innspares – alt innen ansvarstiden.
- Ekstraordinære utgifter som pådras i den hensikt å begrense tapet, f.eks. utgifter til provisoriske tiltak, forsikringsutgifter Er forsikringsforetakets samtykke ikke innhentet på

forhånd, regnes slike utgifter bare med i den utstrekning de påviselig har minsket tapet.

Medfører slike utgifter nytte utover ansvarstiden, tas bare den andelen med som forholdsmessig faller på ansvarstiden.

- Inntekter i ansvarstiden, herunder renteinntekter som skyldes skaden.

Ved beregning av resultatet av driften i ansvarstiden etter skaden, tas ikke med:

- Tingskader.
- Økte finansieringsutgifter som ikke skyldes skaden.
- Økte kapitalkostnader på grunn av investering ut over erstatning for ting.
- Lønn til ansatte utover det sikrede er pålagt å betale i henhold til lov eller utover det som blir erstattet som del av avbruddserstatningen.
- Den del av avbruddstapet som er en følge av forbedring, utvidelse eller andre endringer enn slike som skyldes påbud med hjemmel i lov eller offentlige forskrifter for utbedring av tingskaden.
- Manglende arbeidskraft til driften.
- Ufullstendig tingforsikring.
- Utilstrekkelig eller manglende finansiering.
- Utilstrekkelig forsikring for rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger, arkiver og lignende, også elektronisk.
- Krav fra kunder og andre tredjemenn, når kravet skyldes manglende eller forsinket/uteblitt levering av varer eller tjenester.
- Dagbøter, mulkt og annet erstatningsansvar.

8.7 Reinstallasjon/Feilsøking

Dersom det er fratrukket for verdiøkning etter pkt. 8.2 for skaden på tilhørende utstyr skal tilsvarende fradrag beregnes for kostnader til reinnstallasjon og feilsøking.

8.8 Bygningsmessig innredning

8.8.1 Uten gjenanskaffelse eller reparasjon

Dersom innredningen uansett årsak ikke er reparert eller gjenanskaffet innen 5 år etter skade, settes erstatningsgrunnlaget til omsetningsverdien før skaden etter fradrag for kostnadene ved riving/demontering.

8.8.2 Ved gjenanskaffelse eller reparasjon

Dersom innredningen gjenanskaffes av sikrede innen 5 år etter skade, og av sikrede benyttes til næringsvirksomhet innen landets grenser, beregnes erstatningen på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme – eller vesentlig samme – stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden, fratrukket verdien etter skaden. Del/komponent som står foran utskifting eller riving, erstattes etter sin omsetningsverdi, etter fradrag for kostnadene ved riving/demontering. Vanlig vedlikehold/oppussing ansees ikke som bygningsmessig innredning.

8.9 Erstatningsoppgjør – Ansvar som leietaker eller bruker

8.9.1 Erstatningskrav

Uten Forsikringsforetakets samtykke må sikrede ikke innrømme noen erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

Sikredes innrømmelser overfor skadelidte binder ikke forsikringsforetaket.

Når erstatningskrav overstiger avtalt egenandel, tilligger det forsikringsforetaket å:

- Utrede om erstatningsansvar foreligger
- Forhandle med kravstilleren
- om nødvendig prosedere saken for domstolene
- Betale den erstatning som overstiger egenandelen.
- Forsikringsforetaket har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

8.9.2 Sikredes plikter

Når erstatningskrav er reist mot sikrede, eller direkte mot forsikringsforetaket, plikter sikrede for egen regning å:

- Gi forsikringsforetaket de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som forsikringsforetaket trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen.
- Utføre de undersøkelser og utredninger forsikringsforetaket finner nødvendig og å møte ved forhandlinger eller rettergang.

9. Egenandel og aldersfradrag

9.1 Egenandel

Erstatningen dekker kostnadene til reparasjon eller gjenanskaffelse av ting av tilsvarende type og kvalitet.

Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov, før fradrag av egenandel.

I erstatningsoppgjøret for hvert forsikringstilfelle trekkes følgende egenandel når annet ikke er bestemt eller særskilt avtalt:

Tingforsikring

- Kr. 10 000

Naturskade

- Ved naturskade etter Lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989, den egenandel som til enhver tid er fastsatt av departementet.

9.2 Andre egenandeler

9.2.1 Ved avbruddstap

Tap de første 48 timer (karenstid) av ansvarstiden. Denne egenandelen fratrekkes i tillegg til eventuell egenandel ved tingskade. Med karenstid forstås det avtalte tidsrom regnet fra ansvarstidens begynnelse, i hvilket forsikringsforetaket ikke erstatter sikredes ekstrakostnader.

9.2.2 Flere forsikrede ting berørt av samme hendelse

Har sikrede flere forsikrede ting i forsikringsforetaket som er berørt av samme hendelse, trekkes bare en egenandel – den høyeste.

9.2.3 Aldersfradrag

Aldersfradrag gjøres gjeldende i stedet for den avtalte egenandel når aldersfradraget overstiger denne.

På mekanisk eller elektrisk innretning, maskin eller apparat som skades ved kortslutning eller annet elektrisk fenomen gjøres fradrag med 10 % av skaden for hvert hele år siden tingen ble tatt i bruk som ny, men ikke mer enn 80 %.

Ved bruddskade eller skade ved elektrisk fenomen på varmtvannsbeholder/-bereder eller fyrkjele, gjøres fradrag på grunnlag av de totale reparasjonskostnader med 5 % for hvert hele år utstyret er eldre enn 10 år.

Ved ulik alder på skadde deler legges den eldste delens alder til grunn for hele erstatningsberegningen.

Aldersfradrag gjøres i de samlede utgifter.

10. Naturskadevilkår

Disse vilkårene er rammen for hva selskapene kan avregne i Norsk Naturskadepool. Avregningsvilkårene er likevel begrenset til forsikringsforetakets egne vilkår for brann på skadet objekt.

10.1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset.

10.2 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder på det sted i Norge som er angitt i forsikringsavtalen.

10.3 Hvilke skader som erstattes:

Skade på brannforsikrede ting i Norge som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989.

I tillegg omfatter forsikringen, hvis ikke bedre dekning fremgår av bransjevilkår eller forsikringsbevis:

- Utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester av skadede ting, med til sammen inntil kr 1 000 000, men ikke høyere en 1. risikosum.
- Ekstraavgifter på grunn av prisstigning den tid det normalt tar å reparere/gjenanskaffe tingen inntil 24 måneder.
- Flytting og midlertidig lagring av forsikrede ting med til sammen inntil kr 200 000.
- Dersom forsikringen omfatter løsøre. Erstattes penger og verdipapirer med inntil kr 20 000. Utgifter til rekonstruksjon av yrkesmanuskripter, yrkestegninger, datalagre o.l., med til sammen inntil kr 100 000.
- Hageanlegg i tilknytning til våningshus, bolighus og fritidshus. Når den forsikrede ting er et våningshus, bolighus eller fritidshus omfatter forsikringen også naturskader på hage, hageanlegg - herunder utvendig vannbasseng, gjerde og flaggstang - og gårds plass i tilknytning til bygningen, oppad

begrenset til 5 dekar. Tilsvarende omfattes den del av tilførselsvei som ligger innenfor avgrensning og areal som angitt ovenfor.

- Hageanlegg i tilknytning til annen bygning enn våningshus, bolighus og fritidshus. For andre eiendommer enn beskrevet omfatter forsikringen skade på utvendig vannbasseng, gjerde og flaggstang, med til sammen inntil kr 50 000.
- Tap av husleieinntekt og tap ved at egen bolig - eller annen bygning - ikke kan brukes som følge av skade, med til sammen inntil kr 500 000.
- Merutgifter/påbud Merutgifter til skadeutbedring av bygning forsikret, når merutgiftene skyldes endrede tekniske krav til bygningen i henhold til lov eller offentlig forskrift, med til sammen inntil kr 1 000 000 men ikke høyere en 1. risikosum. Kravet må gjelde den skadede del av bygningen og være en direkte følge av skaden. Det er en forutsetning at man søker å utnytte de dispensasjonsmuligheter som ligger i Plan og Bygningsloven.

10.4 Hvilke skader som ikke erstattes

- Skade på skog eller avling på rot, varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter, og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås, eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen.
- Selv om det foreligger forsikring på ting som det ikke er naturlig å brannforsikre, så som bruer, klopper, moloer, stein og betongbrygger, damanlegg, tunneler i fjell o.l., omfattes heller ikke dette.
- Flytebrygger og andre flytende konstruksjoner, sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl. feste land.
- Skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende.
- Skade på hageanlegg utover bestemmelsene i vilkåret. Avling (avkastning av hageanlegget).
- Skade som alene rammer antenner, skilt, markiser e.l.
- Skade som umiddelbart skyldes frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang.
- Skade som skyldes dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e.l.
- Skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt.
- Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre.

10.5 Nødvendige redningsutgifter

Er forsikret ting skadet eller direkte truet ved utløst naturulykke dekkes nødvendige redningsutgifter som omhandlet i forsikringsavtaleloven inntil gjenoppføringsprisen.

For annet enn bygning: gjenanskaffelsesprisen.

10.6 Erstatningsberegning hageanlegg

Erstatningen for hage, hageanlegg, gårds plass og tilførselsvei - inklusiv eventuell oppfylling av utrast tomt tilbake til forsvarlig stabilitet - beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme - eller i det vesentlige samme - stand som før, beregnet etter prisene på skadedagen. Kostnader til sikring/forebygging dekkes ikke, selv om dette er en forutsetning for å utbedre skaden på hage/hageanlegg.

10.7 Skade som bare rammer opparbeidede flater/overflater

For beplantning i hageanlegget beregnes erstatningen lik gjenanskaffelse av tilsvarende vekst, som alminnelig handelsvare (ung vekst) i gartneri o.l.

10.8 Skade som rammer opparbeidede flater/overflater og tomt

Erstatningen settes til det laveste beløp av reparasjonskostnad/gjenanskaffelsespris - beregnet etter reglene - og nedgang i eiendommens omsetningsverdi, som følge av skaden på hageanlegget.

10.9 Andre spesielle bestemmelser om naturskade

Vilkårenes og forsikringsavtalelovens bestemmelser om krav til identifikasjon gjelder ikke.

10.10 Naturskade på tinglyst erklæring

Blir det etter naturskade på byggverk tinglyst erklæring etter naturskadelovens § 22 om at eiendommen er særlig utsatt for naturskade, og utgiftene til utbedring er 60 % eller mer av gjenoppføringsprisen for det skadde byggverk, svarer Forsikringsforetaket for den økning i skade som nekting av reparasjon/gjenoppføring medfører.

10.11 Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når:

Skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon, i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn, eller når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers. Avkortning skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.

11. Generelle vilkår

11.1 Fornyelse

Til FAL § 3-2

Forsikringen fornyes automatisk for ett år av gangen, med mindre det er uttrykkelig avtalt at forsikringen skal opphøre ved utløpet av forsikringstiden.

Til FAL § 3-5 annet ledd

For avtaler som faller utenfor FALs preseptoriske vern, jfr. FAL § 1-3, har Forsikringsforetaket rett til å unnlate å fornye en forsikring selv om det ikke foreligger særlig grunn som gjør det rimelig å avbryte forsikringsforholdet.

11.2 Oppsigelse

11.2.1 Forsikringstakers rett til oppsigelse

Forsikringstaker har bare rett til å si opp forsikringsavtalen i forsikringsperioden dersom det foreligger grunner som anført i FAL § 3-6 første ledd.

Forsikringstaker har ikke rett til å si opp en kollektiv forsikringsavtale i forsikringstiden. Det samme gjelder for individuelle forsikringsavtaler som faller utenfor FALs preseptoriske vern, jfr. FAL § 1-3.

11.2.2 Forsikringsforetakets rett til oppsigelse

Forsikringsforetaket kan si opp forsikringen med 14 dagers varsel dersom det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen jfr. FAL § 4-3.

Forsikringsforetaket kan si opp forsikringen med 2 måneders varsel dersom Forsikringsforetaket ikke:

- Mottar etterspurt fornyelsesinformasjon fra forsikringstaker innen utløpet av forsikringsperioden.

11.3 Foreldelse

Forsikringsforetaket er fri for ansvar hvis:

- Sikrede ikke har meddelt kravet til Forsikringsforetaket innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det.
- Sikrede ikke har anlagt sak eller krevd nemndbehandling innen 6 måneder regnet fra den dag Forsikringsforetaket skriftlig har meddelt vedkommende at det ikke anser seg ansvarlig og samtidig har minnet ham eller henne om fristen, dens lengde og følgen av at den oversittes, jfr. FAL § 8-5.

Sikredes krav foreldes også etter bestemmelsene i FAL § 8-6.

11.4 Endring av forsikringsvilkår og forsikringspremie

Forsikringsforetaket kan endre forsikringsvilkår og premie ved fornyelsen. Endringene blir gjeldende fra fornyelsesdag.

Skriftlig informasjon om endringer vil bli gitt med 2 måneders varsel.

11.5 Betaling av premien

Forsikringsforetakets ansvar begynner å løpe fra forsikringens ikrafttredelsesdato. Betalingsfristen er 30 dager fra den dag Forsikringsforetaket har sendt premievarsel til forsikringstakeren.

Dersom premien ikke er betalt ved utløpet av betalingsfristen, jfr. FAL § 5-1, og Forsikringsforetaket ansvar løper, sender Forsikringsforetaket et nytt premievarsel med minst 14 dagers betalingsfrist regnet fra avsendelsen. Ved manglende betaling vil Forsikringsforetakets ansvar opphøre, jfr. FAL § 5-2.

11.6 Tilbakebetaling av premie

11.6.1 Ved opphør i medhold av forsikringsavtaleloven

Dersom forsikringen opphører i forsikringstiden i medhold av Forsikringsavtaleloven, godskrives gjenstående premie i forholdet mellom den forsikringstid det er betalt premie for, og gjenværende forsikringstid.

11.6.2 Ved opphør som følge av manglende premiebetaling

Dersom forsikringen opphører som følge av manglende premiebetaling, beregnes premie for den tid forsikringen har vært i kraft.

11.7 Renter av erstatningsbeløp

Sikrede har krav på renter overensstemmende med FAL jfr. § 8-4.

11.8 Eierskifte

Ved eierskifte opphører forsikringen. Forsikringen gjelder likevel til fordel for ny eier i 14 dager etter eierskiftet, dersom ny eier ikke har tegnet egen forsikring, jfr. FAL § 7-2.

11.9 Lovvalg og vernefeting

Forsikringsavtalen er underlagt norsk lov med mindre annet lovvalg følger av Lov av 27. november 1992 nr. 111 om lovvalg i forsikring eller det er gjort annen avtale.

Twister som gjelder forsikringsavtalen skal avgjøres ved norske domstoler, med mindre det er i strid med ufravikelige regler i gjeldende lovgivning eller det er gjort annen avtale.

11.10 Valuta

Premiebeløp, forsikringssummer, erstatningsbeløp mv. som utledes av forsikringsavtalen skal regnes i norske kroner (NOK), med mindre annet fremgår av forsikringsvilkår eller forsikringsbevis.

11.11 Regress

Dersom sikrede etter alminnelige erstatningsrettslige regler kan kreve at en tredjeperson skal erstatte utgifter eller kostnader som omfattes av denne forsikringen, gis forsikringsgiver retten til å tre inn i det krav sikrede måtte ha mot den ansvarlige tredjeperson. Adgang til regress er betinget av at skaden er voldt forsettlig av den erstatningsansvarlige selv, se skadeserstatningsloven § 3-7 nr. 1.

11.12 Særlige begrensninger

Forsikringsforetaket svarer ikke for tap eller skade og økning i tap eller skade som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med:

- Skader som andre enn sikrede er pliktig til, og har økonomisk evne til å erstatte i henhold til garanti eller annen avtale.
- Skade som sikrede har voldt forsettlig, jfr. FAL § 4-9.
- Skade som sikrede har voldt ved grov uaktsomhet. Under hensyn til skyldgraden og omstendighetene for øvrig avgjøres om Forsikringsforetaket skal erstatte en del av skaden, jfr. FAL § 4-9.
- Jordskjelv og vulkanske utbrudd.
- Radioaktivitet og forurensning av enhver art.
- Krig eller krigslignende forhold, enten krig er erklært eller ikke.
- Streik, lock-out, opprør, terrorisme eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige ro og orden.
- Skade som følge av bakteriologisk infeksjon, virus, hacking, trojanske hester og uautorisert datainntrengning.
- Mugg, sopp, råte, sporer, meldugg og jordslag av enhver art.

Som terrorisme menes:

- Bruk eller trussel om bruk av makt eller vold mot person eller ting, eller
- Handling som truer menneskeliv eller eiendom, eller
- Handling som forstyrrer eller ødelegger elektroniske systemer eller kommunikasjonssystemer, og som er utført av en person eller gruppe (selvstendig eller på vegne av andre) og virkningen eller hensikten er å skremme, true eller skade en regjering eller befolkning, eller forstyrre et lands økonomi.
- Handlinger som myndighetene i Norge eller i det aktuelle landet har definert som terrorisme.

11.13 Følgene av svik eller uredelige forhold

Den som gjør seg skyldig i svik eller uredelige forhold mot Forsikringsforetaket, mister retten til erstatning fra Forsikringsforetaket for ethvert erstatningskrav etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse og Forsikringsforetaket kan si opp enhver forsikringsavtale med sikrede, jfr. FAL § 4-2, § 4-3 og § 8-1.

11.14 Forsømmelse av opplysningsplikt

Forsikringstaker skal overholde opplysningsplikt, jfr. FAL § 4-1

Har forsikringstakeren forsømt sin opplysningsplikt, og det ikke bare er lite og legge ham eller henne til last, kan Forsikringsforetakets ansvar ovenfor forsikringstakeren settes ned eller falle bort, jfr. FAL § 4-2

11.15 Ansvarsbegrensninger – identifikasjon, endring av risiko og sikkerhetsforskrifter

11.15.1 Identifikasjon

Bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser får tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlatelser fra styret, styrets formann, administrerende direktør og personer som i kraft av overordnet stilling har ansvar for den del av virksomheten hvor forsømmelsen er gjort.

11.15.2 Endring av risiko

Sikringstiltak nevnt i forsikringsbeviset skal være gjennomført og vedlikeholdt. Dersom det har skjedd en endring i sikringstiltakene som betinger høyere premie, kan erstatningen bli forholdsmessig satt ned. Tilsvarende kan erstatningen bli satt forholdsmessig ned dersom virksomheten endres slik at den nye virksomheten betinger høyere premie.

11.15.3 Identifikasjon ved overtredelse av sikkerhetsforskrift

Handlinger eller unnlatelser fra personer i sikredes organisasjon som i kraft av overordnet stilling, eller som gjennom særskilt instruks, skriftlig eller muntlig, har ansvaret for at en sikkerhetsforskrift blir overholdt, får samme virkning for sikredes rettigheter som om handlingen eller unnlatelsen var foretatt av sikrede selv.

Dersom det oppstår et forsikringstilfelle som skyldes at en sikkerhetsforskrift er overtrådt, avgjøres det under hensyn til skyldgraden, skadeforløpet og forholdene ellers om Forsikringsforetaket skal betale noe, og i tilfelle hvor mye, se FAL § 4-8.

Ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskriften som gjelder tyveri og hæververk, kan rett til erstatning også bortfalle ved forsømmelse gjort av enhver som er betrodd nøkler eller har ansvaret for låsing der tingen befinner seg. Dette gjelder også dersom den som den sikrede har betrodd nøkler eller ansvar for låsing til, delegerer dette videre til andre personer.

For medforsikret tredjeperson får reglene om bortfall av erstatningen ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskrift tilsvarende anvendelse. Dette gjelder dog ikke tredjepersoner medforsikret etter FAL § 7-1, 2. ledd.

11.15.4 Brudd på sikkerhetsforskriftene

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter overholdes til enhver tid. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan retten til erstatning helt eller delvis falle bort.

11.16 Ulovlige interesser

Forsikringen omfatter kun lovlige interesser som kan verdsettes i penger.

11.17 Vinningsforbud

Forsikring skal ikke føre til vinning, men skal bare erstatte det tap som virkelig er lidt innenfor rammen av forsikringsavtalen.

Forsikringssummen er intet bevis for tingens eller interessens verdi.

11.18 Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, og spørsmål i forbindelse med beregning av avbruddstap, avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller Forsikringsforetaket krever det.

Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Dersom noen av partene ønsker det, kan han eller hun velge særskilt skjønnsmann for bestemte ting - ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den andre om sitt valg, plikter denne innen én uke etter at han har mottatt underretningen, å gi melding om hvem han velger. Før skjønnen velger de to skjønnsmennene en oppmann. Dersom noen av partene forlanger det, skal oppmannen være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet er inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans vegne av by- eller herredsretten i den rettskrets hvor skjønnen foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsvilkårene. De to skjønnsmennene foretar verdsettelsen - besvarer spørsmålene ved avbruddstap - uten at oppmannen tilkalles. Dersom de ikke blir enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som de to skjønnsmennenes verdsettelse vil medføre.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorar til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønnen bæres av partene med en halvdel hver. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

Sikrede mister retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til Forsikringsforetaket innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det, jfr. FAL § 8-5.

11.19 Krig og krigslignende forhold

Tap eller skade erstattes ikke dersom det er direkte eller indirekte forårsaket av eller som skjer som følge av krig, invasjon, handlinger utført av utenlandske fiender, fiendtligheter (uansett om det er erklært krig eller ikke), borgerkrig, opprør, revolusjon, oppstand, militær eller sivil maktoveratakelse. Dette gjelder også konfiskering, nasjonalisering, rekvisisjon, ødeleggelse av eller skade på eiendom ved eller under ordre fra noen regjering eller offentlig eller lokal myndighet.

11.20 Radioaktiv forurensning og kjernefysiske eksplosjoner

Denne forsikringen omfatter ikke:

- Ethvert tap eller ødeleggelse av eller skade på eiendom overhodet som følge av radioaktiv forurensning eller kjernefysiske eksplosjoner. Dette innbefatter følgeskader, tap eller utgifter som er et resultat av ovennevnte.
- Eventuelle rettslige forpliktelser av noen art som direkte eller indirekte er forårsaket av eller bidratt til av eller som følge av:
 - Ioniserende stråling eller forurensning av radioaktivitet fra ethvert kjernefysisk brensel eller fra ethvert kjernefysisk avfall fra forbrenning av kjernebrensel.
 - De radioaktive, giftige, eksplosive eller andre farlige egenskaper ved eksplosiv kjernefysisk sammenstilling eller kjernefysisk komponent av.

11.21 Unntak for forsikringsdekning eller utbetaling som kan medføre sanksjoner mot forsikringsgiver eller reassurandør.

Ingen forsikringsgiver eller reassurandør er forpliktet til å tilby forsikringsdekning og ingen forsikringsgiver eller reassurandør er ansvarlig for å utbetale erstatning for skader, eller gi noen goder eller gevinst i den grad tilbudet av en slik dekning, utbetaling av erstatning, eller levering av en slik ytelse, vil eksponere forsikringsgiver eller reassurandør for sanksjoner, forbud eller begrensninger under FN's resolusjoner eller handels- og økonomiske sanksjoner, lover og forskrifter gitt av EU, Storbritannia eller USA.

11.22 Ved flere selskap LMA 5096

Dersom avtalen inneholder flere forsikringsgivere, er Forsikringsforetaket kun forpliktet til for den del av forsikringen de står risiko for og kun begrenset til det omfang som følger av forsikringsbeviset. Forsikringsforetaket er ikke ansvarlig for noen av forsikringene eller dekningene som kommer fra andres forsikringsselskap eller reassurandører, som av en eller annen grunn ikke tilfredsstillende alle eller deler av sine forpliktelser.

11.23 Smittsomme sykdommer

1. Denne forsikringen dekker tap som skyldes direkte fysisk tap eller fysisk skade som oppstår i forsikringsperioden i henhold til gjeldende vilkår, sikkerhetsforskrifter og avtalte betingelser. Uavhengig av hva som måtte stå i vilkåret eller i forsikringsbeviset dekkes ikke tap, skade, krav eller

kostnader som direkte eller indirekte er forårsaket av, eller som skjer som følge av, smittsom sykdom, eller frykten for, eller trusselen (enten den er faktisk eller oppfattes) av, en smittsom sykdom.

2. Dette unntaket for tap, skade, krav eller kostnader som følge av smittsomme sykdommer inkluderer, men er ikke begrenset til, kostnader for å rydde opp, avgifte, fjerne, overvåke eller teste:
 - 2.1. for en smittsom sykdom, eller
 - 2.2. enhver eiendom og eiendel som er forsikret og som er berørt av slik smittsom sykdom
3. Som brukt her, betyr en smittsom sykdom enhver sykdom, som uavhengig av årsak og virkemiddel, kan overføres fra en hvilken som helst organisme til en annen organisme der:
 - 3.1. stoffet eller midlet inkluderer, men er ikke begrenset til, et virus, bakterie, parasitt eller annen organisme eller en hvilken som helst variasjon derav, enten det anses å være levende eller ikke, og
 - 3.2. overføringsmetoden, enten direkte eller indirekte, inkluderer, men er ikke begrenset til, luftbåren overføring, kroppsvæskeoverføring, overføring fra eller til en hvilken som helst overflate eller gjenstand, fast, væske eller gass eller mellom organismer, og
 - 3.3. sykdommen kan forårsake eller være en trussel mot menneskers helse eller velferd, eller kan forårsake eller være en trussel for skade på, verditap av, salgbarhet eller tap av bruk, av forsikret eiendom eller eiendel.
4. Dette unntaket for tap, skade, krav eller kostnader som følge av smittsomme sykdommer gjelder alle utvidelser av deknninger, tilleggsdeknninger, og i tillegg til øvrige unntak og begrensninger.

Alle øvrige vilkår, betingelser og unntak som gjelder for forsikringsavtalen forblir de samme.

11.24 Datasikkerhet – Dataangrep – Skader på eiendeler

1. Uavhengig av hva som måtte stå i vilkåret eller i forsikringsbeviset dekkes ikke:
 - 1.1. Tap og skade som følge av dataangrep og brudd på datasikkerhet;
 - 1.2. Tap, skade, erstatningsansvar, krav, kostnad, utgift av hvilken som helst art som direkte eller indirekte er forårsaket av, har bidratt til, som følge av, som oppstår på grunn av eller i forbindelse med tap av bruk, reduksjon i funksjonalitet, reparasjon, erstatning, restaurering eller gjengivelse av data, inkludert beløp som gjelder verdien av slike data;

uavhengig av annen årsak eller hendelse som bidrar samtidig eller i annen rekkefølge.

2. Dersom noen del av dette punktet i vilkåret blir ugyldig eller ikke kan håndheves, skal resten forbli i kraft og være virksomt.
3. Dette punktet i vilkåret erstatter, og hvis det er i konflikt med annen formulering i vilkåret eller forsikringsavtalen, som har betydning for skade og tap som følge av dataangrep og brudd på datasikkerhet, erstatter den annen formulering.

Definisjoner:

4. Dataangrep og brudd på datasikkerhet, og skader og tap som følge av dette, betyr ethvert tap, skade, erstatningsansvar, krav, kostnad eller utgifter av hvilken som helst art som direkte eller indirekte er forårsaket av, har bidratt til, som følge av, oppstår som følge av eller i forbindelse med dataangrep, men ikke begrenset til, enhver handling som er gjort for å kontrollere, forhindre, undertrykke eller utbedre datasikkerheten.
5. Dataangrep betyr en uautorisert, ondsinnet eller kriminell handling eller en rekke relaterte uautoriserte, ondsinnede eller kriminelle handlinger, uavhengig av tid og sted, eller trussel om dette herunder med tilgang til, behandling av, bruk av eller drift av ethvert datasystem.
6. Dataangrep og brudd på datasikkerhet betyr:
 - 6.1. Enhver feil eller utelatelse, eller serie relaterte feil, eller mangler, som er forbundet med tilgang til, behandling av, bruk av eller drift av ethvert datasystem; eller
 - 6.2. Enhver delvis eller total utilgjengelighet eller svikt, eller serier av relatert delvis eller total utilgjengelighet eller svikt i tilgang til, prosessering, bruk eller drift av ethvert datasystem.
7. Datasystem betyr:
 - 7.1. Hvilken som helst datamaskin, maskinvare, programvare, kommunikasjonssystem, elektronisk innretning (inkludert, men ikke begrenset til, smarttelefon, bærbar PC, nettbrett, bærbar enhet), server, sky eller mikrokontroller inkludert et lignende system eller en hvilken som helst konfigurasjon av ovennevnte og inkludert tilhørende inngang, utgang, datalagringseenhet, nettverksutstyr eller sikkerhetskopieringsanlegg, eid eller benyttet av den forsikrede eller andre.
8. Data betyr informasjon, fakta, konsepter, kode eller annen informasjon av noe slag som er registrert eller overført i en form som skal brukes, åpnes, behandles, overføres eller lagres av et datasystem.

12. Databeskyttelse

Behandling av personopplysninger er regulert av Lov om behandling av personopplysninger LOV-2018-06-15-38 og Forordning (EU) nr 2016/679.

Norsk Forsikring AS opptre som databehandler på vegne av forsikringsforetaket.

Forsikringsforetaket er behandlingsansvarlig etter Lov om personopplysninger.

For detaljert informasjon om Forsikringsforetakets og Norsk Forsikrings behandling av personopplysninger vises det til personvernerklæringen som er tilgjengelig på Norsk Forsikrings hjemmeside: www.norskforsikring.no

Behandling av personopplysninger er nødvendig for at Forsikringsforetaket og Norsk Forsikring skal kunne tilby opptak i forsikringsordningen, kunne oppfylle sine forpliktelser etter forsikringsavtalen ihht vilkår og Forsikringsavtaleloven, behandle skadekrav og for at vi skal kunne gi god kundebehandling.

I hht i Forordning (EU) nr 2016/679 Artikkel 6 1. a), b), c), d) og f) er behandling av personopplysninger bare lovlig dersom og i den grad minst ett av følgende vilkår er oppfylt:

- a. den registrerte har samtykket til behandling av sine personopplysninger for ett eller flere spesifikke formål,
- b. behandlingen er nødvendig for å oppfylle en avtale som den registrerte er part i, eller for å gjennomføre tiltak på den registrertes anmodning før en avtaleinngåelse,
- c. behandlingen er nødvendig for å oppfylle en rettslig forpliktelse som påhviler den behandlingsansvarlige,
- d. behandlingen er nødvendig for å verne den registrertes eller annen fysisk persons vitale interesser,
- f. behandlingen er nødvendig for formål knyttet til de berettigede interessene som forfølges av den behandlingsansvarlige eller en tredjepart, med mindre den registrertes interesser eller grunnleggende rettigheter og friheter går foran og krever vern av personopplysninger, særlig dersom den registrerte er et barn,

Dersom Norsk Forsikring AS har opplysningsplikt overfor offentlig myndighet gjennom lovverket, vil opplysninger bli overlevert i henhold til myndighetenes krav.

Norsk Forsikring AS har bl.a. plikt til å gjennomføre visse kontrolltiltak regulert av Hvitvaskingsloven (Lov om tiltak mot hvitvasking og terror-finansiering LOV-2018-06-01-23). Det er krav til spesielle kundetiltak overfor politisk eksponerte personer, deres familiemedlemmer og kjente medarbeidere - se Hvitvaskingslovens §18.

Behandlingsgrunnlaget for forsikringsavtalen etter dette vilkåret er hjemlet i GDPR artikkel 6 B og 6 C. Behandlingen av de forsikredes personopplysninger er nødvendig for å kunne oppfylle en avtale med forsikringstaker og de forsikrede, og samtidig å kunne ivareta Norsk Forsikring AS sin berettigede og rettslige interesse.

Hvis det er nødvendig å behandle særlige kategorier av personopplysninger som ved skadekrav og helseprøving spørres den registrerte om eget samtykke. Alle personopplysninger som den forsikrede (Registrerte) gir fra seg, vil bli behandlet i samsvar med de strengeste standardene for sikkerhet og konfidensialitet

og i full overensstemmelse med alle gjeldende lover og regler vedrørende behandling av personopplysninger.

Behandlingsansvarlig ivaretar personvernet til forsikrede og andre personer tilknyttet forsikringen (samlet benevnt som den "Registrerte").

Norsk Forsikring AS behandler videre personopplysninger for å fastsette, gjøre gjeldende og forsvare rettskrav, for eksempel i forbindelse med behandling av klager, regresskrav og rettslige prosesser. Behandlingsgrunnlaget for dette er forsikringsforetakets og Norsk Forsikring AS sin rett til å forsvare rettskrav. For å ivareta dette formålet kan Norsk Forsikring AS også behandle særlige kategorier av personopplysninger uten samtykke.

Forsikringsforetaket og Norsk Forsikring AS må, når det er pålagt ved lov, utlevere person opplysninger til offentlige myndigheter som NAV, Skatteetaten, Økokrim og andre utenforstående. Dersom lovgivningen tillater det, og taushetsplikten ikke er til hinder, kan person-opplysninger også bli utlevert til samarbeidspartnere til formål som er angitt for behandlingen. Ved behov vil Norsk Forsikring AS utlevere personopplysninger til samarbeidspartnere som bistår i skadeoppgjørprosessen.

Dersom opplysninger/dokumenter som sendes til forsikringsforetaket inneholder informasjon som er unødvendig for saksbehandlingen, skal det etter artikkel 17 i Forordning (EU) nr. 2016/679 slettes eller sendes tilbake.

Personopplysninger som forsikringstaker og de forsikrede avgir, lagres på en svært sikker måte. Data avgitt til Norsk Forsikring AS sine systemer lagres kryptert, og tilgangen til personopplysninger er begrenset til særskilte medarbeidere i forvaltningen med pålagt taushetsplikt.

Forsikringstaker ved kollektive gruppeavtaler vil også være behandlingsansvarlig for data om egne medlemmer/ ansatte, (Artikkel 26 i Forordning (EU) nr. 2016/679: Felles behandlingsansvarlige.) Forsikringstaker har eiendomsrett til forsikringsporteføljen og kan si opp og/eller flytte denne etter avtalte regler etter bestemmelsene i forsikringsvirksomhetslovens §6-1 bokstav h jfr. § 6-5 første ledd.

Forsikringstaker vil periodisk bli bedt om å kontrollere at medlemmene fortsatt tilhører gruppen.

Forsikringsforetaket og Norsk Forsikring AS lagrer personopplysninger så lenge det eksisterer et aktivt kundeforhold. Ved opphør av forsikringsavtalen har forsikringsforetaket og Norsk Forsikring AS en berettiget interesse å fortsatt behandle forsikringstaker og de forsikredes personopplysninger for å kunne avvikle skadeoppgjør og oppfylle forpliktelser etter Forsikringsavtaleloven og øvrig lovverk.

Opplysningene vil bli slettet når forsikringsforetaket og Norsk Forsikring AS ikke lenger har en rettslig interesse eller kan ha forpliktelser etter avtalen som er inngått, eller etter annet regelverk.

Spørsmål om sletting av personopplysninger kan sendes via sikret e-post til Norsk Forsikring AS sitt personvernombud på personvernombud@norskforsikring.no

13. Klage til forsikringsforetaket / tvister

Forsikringsforetaket behandler klager i hht FAL § 22-1.

Klager vedrørende forsikringsavtalen og oppgjør under denne bør i første omgang rettes til forsikringsforetaket:

**Allied World Assurance Company (Europe)
v/Norsk Forsikring AS**

Postadresse	Postboks 165, 3571 Ål
Tlf	+47 454 92 900
E-post	post@norskforsikring.no
Web	www.norskforsikring.no

Mottak av klage vil bli bekreftet skriftlig innen 5 virkedager.

Svar på klagen vil bli gitt skriftlig innen 15 virkedager etter at klagen er mottatt. Dersom endelig svar ikke da foreligger blir foreløpig svar gitt med angivelse av årsakene til at svaret ikke foreligger, og med en angivelse av når endelig svar vil bli sendt. I ekstraordinære tilfeller utenfor forsikringsforetakets kontroll vil et svar bli gitt innen 35 virkedager.

Klage kan også sendes Finansklagenemnda, jfr. FAL § 22-2.:

**Finansklagenemnda
Postboks 53, Skøyen
0212 Oslo**

Tlf	+47 23 13 19 60
Fax	+47 23 13 19 70
E-post	post@finkn.no
Web	www.finkn.no

Klagebehandlingsiltakene ovenfor berører ikke retten til å påbegynne en rettsprosess eller en alternativ tvisteløsning.

Finansklagenemndas avgjørelse er ikke bindende, og tvisten kan bringes videre inn for norske domstoler. Eventuelle tvister mellom partene som springer ut av forsikringen skal anlegges søksmål der sikrede bor eller ved Oslo tingrett/Forliksråd. Forsikringsavtalen er underlagt norsk rett.